

LEXNOVA NYHETER

Konkurrensklausul mot datasäljare inte oskälig

Publicerad
04 AUG 2021

En säljare på ett dataföretag förbjöds av tingsrätten vid vite om 100 000 respektive 500 000 kronor för varje påbörjad kalendervecka att arbeta för konkurrenter eller värva kunder. Tingsrätten ansåg inte konkurrensklausulen oskälig men säljaren har överklagat till Arbetsdomstolen.

Det aktuella bolaget ingår i en global amerikansk koncern som tillhandahåller en IT-plattform för säker dokument- och fildelning genom elektroniska datarum. Marknaden för elektroniska datarum är mycket konkurrensutsatt.

Säljaren anställdes den 13 mars 2019. Under sin anställning hos arbetade han främst med försäljning. Han sa upp sig den 18 december 2020 och anställningen upphörde en månad senare.

Den 1 februari 2021 tillträdde han en ny tjänst hos en konkurrent. Hans tidigare anställningsavtal innehöll bland annat ett konkurrensförbud och ett värvningsförbud. Av konkurrensförbudet framgick att arbetsgivaren, om de införlivade konkurrensförbudet, under bindningstiden skulle utbetala en kompensation till säljaren uppgående till 60 procent av hans fasta månadslön vid anställningens upphörande för den olägenhet förbudet kan ha medfört.

Arbetsgivaren meddelade säljaren att konkurrensförbudet gjordes gällande den 15 januari 2021. Företaget inkom den 26 maj 2021 med en begäran om att tingsrätten skulle meddela interimistiskt förbud enligt 15 kap. 3 § rättegångsbalken gentemot sin tidigare säljare att vidta vissa åtgärder. Bolaget yrkade att tingsrätten skulle förordna om säkerhetsåtgärderna utan motpartens hörande med hänvisning till att det förelåg fara i dröjsmål.

Genom beslut den 26 maj 2021 avtog tingsrätten begäran om förordnande av säkerhetsåtgärder utan motpartens hörande. Säljaren fick därefter tillfälle att yttra sig.

Företaget begärde att tingsrätten med stöd av 15 kap. 3 § rättegångsbalken skulle förbjuda säljaren vid återkommande vite om 100 000 kronor för varje påbörjad kalendervecka som han bryter mot förbudet,

till och med den 18 juli 2021, att varken direkt eller indirekt ta anställning, bibehålla anställning eller agera som konsult eller på något annat sätt agera i eller understödja verksamhet hos den nye arbetsgivaren eller något till denna närstående bolag.

Säljaren bestrider att hans tidigare arbetsgivare på sannolika skäl har ett anspråk mot honom. Konkurrensförbudet och värvningsförbudet i hans anställningsavtal är oskäligen enligt 38 § avtalslagen och ska därför lämnas utan avseende. Vidare går förbudsyrkandet i relation till konkurrensförbudet utöver vad som avtalats i anställningsavtalet.

När bolaget meddelade att de avsåg göra konkurrensförbudet gällande informerade de vilken compensation de avsåg utge. Bolaget uppgav att de inte hade för avsikt att ersätta säljaren för bortfall av rörlig lön. Då rörlig lön utgjorde cirka 60 procent av säljarens totala ersättning hade han svårt att acceptera detta besked och påtalade vid flera tillfällen compensationens oskälighet. Eftersom han inte har kompenserats i erforderlig utsträckning är konkurrensklausulen oskäligen.

Stockholms tingsrätt konstaterade att konkurrensförbudets giltighet bedöms med tillämpning av 38 § avtalslagen, vari det framgår att konkurrensklausuler inte får sträcka sig längre än vad som kan anses skäligt. Mot bakgrund av vad som framkommit om det aktuella bolagets verksamhet, marknaden för elektroniska datarum och säljarens tidigare roll hos dataföretaget, ansåg domstolen det sannolikt att säljaren haft tillgång till sådant företagsspecifikt kunnande som bolaget har ett berättigat intresse av att skydda, inkluderat befintliga kundrelationer.

Den aktuella klausulen i anställningsavtalet avser arbetsgivarens rätt att i en given situation fatta beslut om konkurrensförbud som tar sikte på arbetstagarens möjlighet att bland annat omedelbart ta anställning i konkurrerande verksamhet i den mån detta omfattar försäljning. Victor Claesson bör, när klausulen ingicks, rimligen förstått att möjligheten till konkurrensförbud i synnerhet tog sikte på att ta anställning som säljare hos ett konkurrerande företag på marknaden för elektroniska datarum.

Tingsrätten fann inte att bindningstiden på sex månader är oskäligt lång eller att den avtalade compensationen om 60 procent av grundlönen under bindningstiden var oskäligen. Detta särskilt med beaktande av att den avtalade compensationen inte föreskriver någon avräkning för vad säljaren kan tjäna på annat håll under bindningstiden.

Vid en sammantagen bedömning kom tingsrätten fram till att konkurrensförbudet i säljarens anställningsavtal inte var oskäligt.

Tingsrätten menade att det inte finns någon möjlighet för bolaget att effektivt skydda sitt anspråk under konkurrensförbudet på annat sätt än genom ett interimistiskt förbud. Vid en avvägning mellan säljarens intresse av att inte åläggas ett sådant förbud och alltså få ingå i konkurrerande verksamhet som anställd involverad i försäljning hos sin nya arbetsgivare och hans gamla arbetsgivares intresse av att så inte sker fann tingsrätten att det sistnämnda företagets intresse av att skydda sina företagshemligheter i detta fall väger tyngre.

Tingsrätten förbjöd säljaren att, vid vite om 100 000 kronor för varje påbörjad kalendervecka, till och med den 18 juli 2021, direkt eller indirekt ta anställning, bibehålla anställning eller agera som konsult eller på något annat sätt agera i eller understödja verksamhet hos konkurrenten eller något till konkurrenten närstående bolag med arbetsuppgifter eller ansvarsområden som inkluderar försäljning eller tillhandahållande av varor eller tjänster som liknar eller konkurrerar med den tidigare arbetsgivarens produkter och tjänster.

Tingsrätten förbjöd vidare säljaren att, vid vite om 500 000 kronor för varje enskild överträdelse, till och med den 18 juli 2021, direkt eller indirekt ta kontakt med, försöka värva, ge stöd till, försälja produkter eller tjänster till eller acceptera förfrågningar om försäljning från bland andra någon fysisk eller juridisk person som är eller, mellan den 18 januari 2020 och den 18 januari 2021, har varit kund till dataföretaget eller närstående bolag bland annat.

Även om tiden gått ut för vitesförbudet vill säljaren ha klarhet i vad som gäller beträffande de, enligt honom, principiellt intressanta frågorna i målet. Därför har han överklagat beslutet till Arbetsdomstolen. Hans tidigare arbetsgivare har väckt talan om skadestånd mot honom men har dragit tillbaka talan.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Civilprocess](#), [Övrig arbetsrätt](#), [Anställning, uppsägning och avskedande](#), [Konkurrensrätt](#), [Avtalsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter